

SNAPSHOTS VAN LICHTE ZEDEN UIT HET GENTSE VERLEDEN

Verzameld door Hans Dousselaere in de DSMG collectie Vliegende Bladen Gent, Begijnhof, Sint-Amandsberg. Met dank aan Adrien Brysse en Luc Devriese. Voor een samenvattende toelichting van de vele maatregels genomen om de 'lichte zeden' binnen de perken te houden, zie Van Daele, J. (2010). Reglement op de ontucht. Een poging tot controle van prostitutie in Gent in 1919. In: *Van Mensen en Dingen*, jg. 8, 120-126.

Afb. 1. Dubbelzinnig notarisjargon in de rosse buurt? Dat kan niet. Belgradostraat anno 2019.

Afb. 2. Nog in 1929 zagen hele stukken Belgradostraat er zo uit (foto SCMS 385 in de Zwarte Doos). De buurt bestond tot aan de aanleg van de Vlaanderenstraat (1883) uit dergelijke rijen kleine huisjes en armzalige beluiken en dat al sinds minstens de vroege achttiende eeuw.

Algemeene Politievoorschriften.

Art. 20. — Alle aanhitsing tot ontucht op den openbaren weg is streng verboden; het is namelijk aan de ontucht-vrouwen ontzegd :

1°) zich te toonen aan deuren en vensters hunner woning;

2°) mannen in hunne woning of andere plaatsen te lokken door woorden, zangen, geroep, gebaren of welkdanige teekens;

3°) de aandacht der voorbijgangers op hunne woning te trekken door eene schitterende verlichting of door al ander middel.

Afb. 3. Fragment van een van de 29 artikels vervat in het 'Reglement op de ontucht' van 11 mei 1931 met enkele regels betreffende raamprostitutie. Waar lazen we dat nog?

VERORDENING-TAKS OP DE BARMEIDEN.

RÈGLEMENT-TAXE SUR LES SERVEUSES.

DE GEMEENTERAAD.

Gezien de artikels 71, 76, 78 en 138 der Gemeentewet, alsmede de wet van 29 April 1819 ;

Op voorstel van het Scheijencollege en gunstig advies verleend door de Commissiën van financiën en van 't betwistbare ;

BESLUIT :

Art. 1. — Er zal, teê laste der drankverkoopers, eene taks geheven worden van 300 fr. **per vrouw**, gezegd **barmeid**.

Art. 2. — De taks is niet toepasselijk op de echtgenote, op de Moedervrante of aanvrantien, tot en met den derden graad, van den verkooper.

Art. 3. — Bij afwijking van de artikelen 1 en 2, als het drankhuis gehouden wordt door eene **vrouw** en als deze eene- of verschiedene barmeiden gebruikt, wordt de taks geheven ook voor de **waardin** als voor elke barmeid, of er al of yomee Moedervrantschap bestaat tusschen gezegde waardin en de eene of andere harer barmeiden.

Deze bepaling is niet toepasselijk op de vrouw of de dochter die de zaken voortzet van den overleden echtgenoot of vader.

Art. 4. — Elke dranksljter is verplicht aan het College van Burgemeester en Schepenen de verklaring te doen der barmeiden van zijn gesticht, binnen de drie dagen harer in diensttreding.

Iedere vermeerdering van het getal der barmeiden, in den loop van het jaar, moet, binnen de drie dagen in dezelfde vormen aangegeven worden.

Bij zekere van de verklaring binnen den hooger bepaalden tijd, zal de drankverkooper van aubtswege belast worden, ongeminderd de strafbepalingen bij art. 9 hierna vermeld.

Art. 5. — In geval van overname van een drankhuis is de taks

LE CONSEIL COMMUNAL.

Vu les articles 71, 76, 78 et 138 de la loi communale ainsi que la loi du 29 avril 1819 ;

Sur la proposition du Collège et de l'avis conforme des Commissions des finances et du contentieux ;

ARRÊTÉ :

Art. 1. — Il sera perçu, à charge des débitants de boissons, une taxe de 300 fr. **par femme**, dite **serveuse**.

Art. 2. — La taxe n'est pas applicable à la conjointe ni aux parentes ou alliées, jusqu'au troisième degré inclusivement, du débitant.

Art. 3. — Par dérogation aux art. 1 et 2, lorsqu'un débit de boissons est tenu par une **femme** et que celle-ci y emploie une ou plusieurs serveuses, la taxe est perçue tant pour la **tenancière** que pour **chaque** des serveuses, qu'il y ait parenté ou non entre la dite tenancière et l'une ou l'autre de ses serveuses.

Cette disposition n'est pas applicable à la femme ou à la fille qui continue les affaires de feu son mari ou son père.

Art. 4. — Tout débitant de boissons est tenu de faire au Collège des Bourgmestres et Echevins la déclaration du nombre des serveuses de son établissement, dans les trois jours de leur entrée en service.

Toute augmentation du nombre des serveuses, survenant au cours de l'année, doit, dans les trois jours, être déclarée dans les mêmes formes.

À défaut de déclaration dans les délais fixés ci-dessus, le débitant sera imposé d'office sans préjudice aux pénalités comminées à l'art. 9 ci-après.

Afb. 4. Ook de Stad wilde een graantje meepikken uit de prostitutie business door middel van de 'serveusentaks'. Die moest betaald worden door de uitbater – uitbaatster van de dranksljterij waar de dames hun beroep uitoefenden. Reglement goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 juli 1908, in Gent afgekondigd op 31 juli van datzelfde jaar.

Stad Gent

Bericht

Het College van Burgemeester en Schepenen bericht dat onderstaand besluit dd. 19 december 1990 van de Gemeenteraad wordt afgekondigd overeenkomstig art. 112 van de Nieuwe Gemeentewet.

Belasting op de bardienders en bardiensters

Artikel 1

Er wordt voor de dienstjaren 1991 tot en met 1994 een belasting geheven op de bardienders en bardiensters tewerkgesteld in drankgelegenheden.

Artikel 2

Worden met het oog op de toepassing van deze belasting als bardienders en bardiensters beschouwd : alle mannen en vrouwen zoals bardienders, bardiensters, kelners, kelnerinnen, geranten, kassiersters, kassiers, dienstmeiden, zangeressen, zangers, danseressen, dansers, die met of zonder loon of fooien rechtstreeks of onrechtstreeks de handel van de uitbater of uitbaatster bevorderen door met de klanten te verbruiken, vragen om met de klanten te mogen verbruiken, of op één of andere wijze tot verbruik aanzetten.

Afb. 5. In de jaren 1990, fiscaal althans, geen discriminatie meer tussen vrouwelijk en mannelijk barpersoneel (fragment uit de officiële bekendmaking, bewerkt). De taken worden zorgvuldig opgesomd: een hele serie. De beladen term 'ontucht' is verdwenen. Criterium is het bevorderen van de handel door met de klanten te verbruiken, te vragen om met de klanten te mogen verbruiken of op een of andere wijze tot verbruik aan te zetten. De belasting, verschuldigd door de uitbater of uitbaatster, is niet van de poes: 28000 frank per bardiender of bardienster per jaar. Dit vertegenwoordigt anno 2020 bijna 1200 euro.

Afb. 6. Om deze reclameparel te vinden, moesten we gaan snuisteren in de collectie van onze zustervereniging KBOV, de Oost-Vlaamse volkskundigen. De rue des Couturières was de nog bestaande Nodenaysteeg, een onooglijk zijsteegje van de Veldstraat. Daar en in de andere kleine straatjes in die buurt floreerde prostitutie. Dit 'Maison de Société' mikte blijkbaar op (verondersteld) rijke Franssprekende klanten.